

tribuna | MIQUEL RUBIROLA I TORRENT. Economista. Exalcalde d'Arenys de Mar per CiU

Per un major reconeixement institucional de Catalunya

Un dels principals reptes del catalanisme polític, en la mesura que expressa una demanda real existent en la societat catalana, ha d'aconseguir la relectura en positiu de la Constitució i l'Estatut o plantejar-ne la reforma

El catalanisme, com a moviment de reivindicació nacional, ha propugnat, en una ja llarga i gens fàcil història, el reconeixement políticsocultural de Catalunya. En l'àmbit propi del catalanisme polític, els resultats positius aconseguits en els darrers vint anys són clarament significatius, però també, manifestament insuficients. No hi ha cap dubte que necessitem aconseguir millores en l'autogovern en matèries com: el finançament de la Generalitat i dels ajuntaments; l'àmbit de l'administració única; el model propi d'administració de justícia que convé a Catalunya; la capacitat de presència i promoció internacional de la Generalitat en matèria cultural, econòmica, i política; l'autonomia en la gestió de les infraestructures estratègiques; una major capacitat jurídica en l'ordenació del territori i la regulació de les entitats locals de Catalunya; les polítiques educatives i d'innovació tecnològica i recerca; l'ampliació del dret civil català; la major concreció competencial i solidació del model policial.

Per aconseguir millores substantives en l'autogovern hi ha un conjunt de mesures legislatives que s'han d'adoptar al Congrés dels Diputats derogatives de lleis que limiten les capacitats de l'autogovern de Catalunya i s'ha d'aplicar els articles 150.1 i 150.2 de la Constitució que permeten transferències de competències estatals a la Generalitat. Això és perfectament possible en el marc actual de la Constitució de 1978 i l'Estatut

plegat a l'Espanya democràtica del postfranquisme ha aconseguit introduir en la pràctica política la visió moderna de servei als interessos generals i públics dels ciutadans que requereix la societat espanyola actual (uns mecanismes eficients del mercat econòmic combinats amb la garantia dels drets individuals i la cobertura social a través de l'estat del benestar) però no ha aconseguit modificar a fons les concepcions i percepcions errònies i esbiaixades sobre la naturalesa política de l'Estat espanyol que defensen, encara avui els grans partits estatals, el PSOE i el PP.

Sense negar el dret a l'autodeterminació que correspon al poble de Catalunya com a qualsevol altre poble, el catalanisme contemporani ha optat per treballar per l'augment progressiu de poder polític i de reconeixement institucional de Catalunya en el marc de l'Estat espanyol i de la Unió Europea. Si en el decurs d'aquests anys no s'aconsegueix políticament la reinterpretació o la relectura de la Constitució i l'Estatut amb augmentos reals de competències que puguem donar respostes adequades a la naturalesa i a la intensitat de les necessitats i als reptes dels ciutadans de Catalunya, caldrà plantejar la reforma de la Constitució espanyola i de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

En un proper article, reflexionarem sobre la necessitat de situar els plantejaments del catalanisme més enllà d'aquest primer estadi que és el de l'Estat espanyol. Catalunya és oberta al món i hem de trobar la manera de tenir veu pròpia en la societat mundialitzada del

El catalanisme polític té molt camí per recórrer si vol aconseguir un augment real de les competències que doni resposta a les necessitats dels ciutadans. A la foto, la direcció de CDC. / EFE.

l'Estat provenen més d'una aplicació restrictiva de la legislació adoptada al Congrés dels Diputats i aplicada des del govern de l'administració central, que no pas del propi marc constitucional i estatutari. És important remarcar que almenys 52 sentències del Tribunal Constitucional diuen clarament que si el Tribunal considera correcta una decisió estatal no favorable a l'autonomia no és perquè no es pugui fer una lectura més autònoma de la Constitució, sinó perquè l'Estat no ha regulat la qüestió de

una «relectura» jurídica de la Constitució i l'Estatut, si hi ha voluntat política des del Congrés dels Diputats i des del govern central i si s'està disposat a incrementar sensiblement l'autogovern de Catalunya.

Una mirada a la història contemporània mostra que el catalanisme ha topat sempre amb forces polítiques que conceben l'Estat d'una manera uniforme i amb una notòria incapacitat per articular les diferents voluntats polítiques existents a l'Estat plurinacional, pluricultural i plurilingüístic que és Espanya. Això no ha canviat substancialment en